

Л. П. Філоненко

Гайворонський Михайло

ГАЙВОРОНСЬКИЙ Михайло (псевд. – Орест Тин; 15. 09. 1892, с. Заліщики, нині місто Терноп. обл. – 11. 09. 1949, Нью-Йорк) – композитор, диригент, педагог, музично-громадський діяч. Навч. у Вищому муз. інституті у Львові (1912–14; кл. скрипки Ф. Кребса), Колумбій. університеті (1924–27). У 1914 вступив до лав УСС. Написав низку пісень на сл. Ю. Назарака («Слава, слава, отамане», «Нема кращих в світі хлопців»), а також на власні слова («Прошли гори», «Ой впав стрілець», «Їхав стрілець на війноньку», «Йде січове військо») та ін. 1915 очолив військ. духовий оркестр, а також був одним із засн. струн. Квартету УСС. За часів ЗУНР – візитатор військ. оркестрів при УГА, згодом – керівник оркестру Укр. театру в Кам'янці-Подільському, оркестру в Театрі М. Садовського (1919). Тоді ж призначений гол. капельмейстером діючої армії УНР. Від 1920 – у Львові: викл. жін. гімназії сестер Василянок та Вищого муз. інституту; диригент хорів «Бандурист» і товариства «Боян». 1923 емігрував до США. Від 1924 – у Нью-Йорку. Разом зі скрипалем *Р. Придаткевичем* заснував Укр. муз. консерваторію (її проф.) і струн. оркестр, яким керував до 1936. У 1930 заснував і був диригентом «Об'єднаних укр. хорів». Г. – один із засн. (разом з [Р. Купчинським](#) і [Л. Лепким](#)) жанру укр. автор. пісні. Автор творів для симф. («На Чорному морі», «Рідна сторона моя»), духового (сюїта «З Гуцульщини», рапсодія «Довбуш», марші, увертюри, обробки нар. пісень і танців) та струн. («Коляди») оркестрів, а також числен. пісень на сл. Т. Шевченка, І. Франка, Лесі Українки, Б. Лепкого, Олександра Олеся та ін. Г. писав також церк. музику (2 Літургії, 2 Херувимські, «Канти з Почаївського Богогласника», «Псалом 150»); музику для дит. п'єс («Сон Івасика» Л. Лепкого, «Лісова казка» М. Ваврисевича, «Соняшник» В. Островського); музику до п'єси «Вій» М. Гоголя, драми «Гетьман Дорошенко» Л. Старицької-Черняхівської; для муз. театру – «Залізна острога» Л. Лісевича і А. Курдидика (1933, прем'єра

відбулася в Заліщиках, Львові та ін. містах Галичини), «Вдаряй мечем» (лібрето за мотивами стрілец. пісень Р. Купчинського). Автор статей на муз. теми.

Основні праці

Співаник для дітей дошкільного і шкільного віку. Л., 1922; Збірник українських пісень для молоді. Саскатун, 1946.

Рекомендована література

1. Витвицький В. Михайло Гайворонський: Життя та творчість. Нью-Йорк, 1954;
2. Л., 2001;
3. Е. М. Михайло Гайворонський: В п'яті роковини смерті композитора // Київ. Філадельфія, 1954. № 5;
4. Терен-Юськів Т. Михайло Гайворонський – композитор і громадянин // Визв. шлях. 1987. № 1;
5. Витвицький В., Рудницький А. Співець військової слави // Музика. 1992. № 6;
6. Філоненко Л. Невідомі музично-педагогічні праці Михайла Гайворонського // НТЕ. 1993. № 3.

Бібліографічний опис:

Гайворонський Михайло / Л. П. Філоненко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-28182>. – Останнє поновлення : 1 січ. 2023.

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).